ഋഭുഗീത അധ്യായം 13
സർവമാത്മപ്രകരണം

ഋഭുഃ -
ശൃണുഷ്വ ദുർലഭം ലോകേ സാരാത്സാരതരം പരം .
ആത്മരൂപമിദം സർവമാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.1..

സർവമാത്മാസ്തി പരമാ പരമാത്മാ പരാത്മകഃ .
നിത്യാനന്ദസ്വരൂപാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.2..

പൂർണരൂപോ മഹാനാത്മാ പൂതാത്മാ ശാശ്വതാത്മകഃ .
നിർവികാരസ്വരൂപാത്മാ നിർമലാത്മാ നിരാത്മകഃ .. 13.3..

ശാന്താശാന്തസ്വരൂപാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .
ജീവാത്മാ പരമാത്മാ ഹി ചിത്താചിത്താത്മചിന്മയഃ .
ഏകാത്മാ ഏകരൂപാത്മാ നൈകാത്മാത്മവിവർജിതഃ .. 13.4..

മുക്താമുക്തസ്വരൂപാത്മാ മുക്താമുക്തവിവർജിതഃ .
മോക്ഷരൂപസ്വരൂപാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.5..

ദ്വൈതാദ്വൈതസ്വരൂപാത്മാ ദ്വൈതാദ്വൈതവിവർജിതഃ .
സർവവർജിതസർവാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.6..

മുദാമുദസ്വരൂപാത്മാ മോക്ഷാത്മാ ദേവതാത്മകഃ .
സങ്കല്പഹീനസാരാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.7..

നിഷ്കലാത്മാ നിർമലാത്മാ ബുദ്ധ്യാത്മാ പുരുഷാത്മകഃ .
ആനന്ദാത്മാ ഹ്യജാത്മാ ച ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.8..

അഗണ്യാത്മാ ഗണാത്മാ ച അമൃതാത്മാമൃതാന്തരഃ .
ഭൂതഭവ്യഭവിഷ്യാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.9..

അഖിലാത്മാഽനുമന്യാത്മാ (മാനാത്മാ) മാനാത്മാ ഭാവഭാവനഃ .
തുര്യരൂപപ്രസന്നാത്മാ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.10..

നിത്യം പ്രത്യക്ഷരൂപാത്മാ നിത്യപ്രത്യക്ഷനിർണയഃ .
അന്യഹീനസ്വഭാവാത്മാ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.11..

അസദ്ധീനസ്വഭാവാത്മാ അന്യഹീനഃ സ്വയം പ്രഭുഃ .
വിദ്യാവിദ്യാന്യശുദ്ധാത്മാ മാനാമാനവിഹീനകഃ .. 13.12..

നിത്യാനിത്യവിഹീനാത്മാ ഇഹാമുത്രഫലാന്തരഃ .
ശമാദിഷട്കശൂന്യാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.13..

മുമുക്ഷുത്വം ച ഹീനാത്മാ ശബ്ദാത്മാ ദമനാത്മകഃ .
നിത്യോപരതരൂപാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.14..

സർവകാലതിതിക്ഷാത്മാ സമാധാനാത്മനി സ്ഥിതഃ .
ശുദ്ധാത്മാ സ്വാത്മനി സ്വാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.15..

അന്നകോശവിഹീനാത്മാ പ്രാണകോശവിവർജിതഃ .
മനഃകോശവിഹീനാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.16..

വിജ്ഞാനകോശഹീനാത്മാ ആനന്ദാദിവിവർജിതഃ .
പഞ്ചകോശവിഹീനാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.17..

നിർവികല്പസ്വരൂപാത്മാ സവികല്പവിവർജിതഃ .
ശബ്ദാനുവിദ്ധഹീനാത്മാ (ശബ്ദാനുവിധ്യഹീനാത്മാ)
ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.18..

സ്ഥൂലദേഹവിഹീനാത്മാ സൂക്ഷ്മദേഹവിവർജിതഃ .
കാരണാദിവിഹീനാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.19..

ദൃശ്യാനുവിദ്ധശൂന്യാത്മാ ഹ്യാദിമധ്യാന്തവർജിതഃ .
ശാന്താ സമാധിശൂന്യാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.20..

പ്രജ്ഞാനവാക്യഹീനാത്മാ അഹം ബ്രഹ്മാസ്മിവർജിതഃ .
തത്ത്വമസ്യാദിവാക്യാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.21..

അയമാത്മേത്യഭാവാത്മാ സർവാത്മാ വാക്യവർജിതഃ .
ഓങ്കാരാത്മാ ഗുണാത്മാ ച ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.22..

ജാഗ്രദ്ധീനസ്വരൂപാത്മാ സ്വപ്നാവസ്ഥാവിവർജിതഃ .
ആനന്ദരൂപപൂർണാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.23..

ഭൂതാത്മാ ച ഭവിഷ്യാത്മാ ഹ്യക്ഷരാത്മാ ചിദാത്മകഃ .
അനാദിമധ്യരൂപാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.24..

സർവസങ്കല്പഹീനാത്മാ സ്വച്ഛചിന്മാത്രമക്ഷയഃ .
ജ്ഞാതൃജ്ഞേയാദിഹീനാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.25..

ഏകാത്മാ ഏകഹീനാത്മാ ദ്വൈതാദ്വൈതവിവർജിതഃ .
സ്വയമാത്മാ സ്വഭാവാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.26..

തുര്യാത്മാ നിത്യമാത്മാ ച യത്കിഞ്ചിദിദമാത്മകഃ .
ഭാനാത്മാ (മാനാത്മാ) മാനഹീനാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.27..

വാചാവധിരനേകാത്മാ വാച്യാനന്ദാത്മനന്ദകഃ .
സർവഹീനാത്മസർവാത്മാ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.28..

ആത്മാനമേവ വീക്ഷസ്വ ആത്മാനം ഭാവയ സ്വകം .
സ്വസ്വാത്മാനം സ്വയം ഭുങ്ക്ഷ്വ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.29..

സ്വാത്മാനമേവ സന്തുഷ്യ ആത്മാനം സ്വയമേവ ഹി .
സ്വസ്വാത്മാനം സ്വയം പശ്യേത്സ്വമാത്മാനം സ്വയം ശ്രുതം .. 13.30..

സ്വമാത്മനി സ്വയം തൃപ്തഃ സ്വമാത്മാനം സ്വയംഭരഃ .
സ്വമാത്മാനം സ്വയം ഭസ്മ ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.31..

സ്വമാത്മാനം സ്വയം മോദം സ്വമാത്മാനം സ്വയം പ്രിയം .
സ്വമാത്മാനമേവ മന്തവ്യം ഹ്യാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.32..

ആത്മാനമേവ ശ്രോതവ്യം ആത്മാനം ശ്രവണം ഭവ .
ആത്മാനം കാമയേന്നിത്യമാത്മാനം നിത്യമർചയ .. 13.33..

ആത്മാനം ശ്ലാഘയേന്നിത്യമാത്മാനം പരിപാലയ .
ആത്മാനം കാമയേന്നിത്യമാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.34..

ആത്മൈവേയമിയം ഭൂമിഃ ആത്മൈവേദമിദം ജലം .
ആത്മൈവേദമിദം ജ്യോതിരാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.35..

ആത്മൈവായമയം വായുരാത്മൈവേദമിദം വിയത് .
ആത്മൈവായമഹങ്കാരഃ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.36..

ആത്മൈവേദമിദം ചിത്തം ആത്മൈവേദമിദം മനഃ .
ആത്മൈവേയമിയം ബുദ്ധിരാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.37..

ആത്മൈവായമയം ദേഹഃ ആത്മൈവായമയം ഗുണഃ .
ആത്മൈവേദമിദം തത്ത്വമാത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.38..

ആത്മൈവായമയം മന്ത്രഃ ആത്മൈവായമയം ജപഃ .
ആത്മൈവായമയം ലോകഃ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.39..

ആത്മൈവായമയം ശബ്ദഃ ആത്മൈവായമയം രസഃ .
ആത്മൈവായമയം സ്പർശഃ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.40..

ആത്മൈവായമയം ഗന്ധഃ ആത്മൈവായമയം ശമഃ .
ആത്മൈവേദമിദം ദുഃഖം ആത്മൈവേദമിദം സുഖം .. 13.41..

ആത്മീയമേവേദം ജഗതാത്മീയഃ സ്വപ്ന ഏവ ഹി .
സുഷുപ്തം ചാപ്യഥാത്മീയം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.42..

ആത്മൈവ കാര്യമാത്മൈവ പ്രായോ ഹ്യാത്മൈവമദ്വയം .
ആത്മീയമേവമദ്വൈതം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.43..

ആത്മീയമേവായം കോഽപി ആത്മൈവേദമിദം ക്വചിത് .
ആത്മൈവായമയം ലോകഃ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.44..

ആത്മൈവേദമിദം ദൃശ്യം ആത്മൈവായമയം ജനഃ .
ആത്മൈവേദമിദം സർവം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.45..

ആത്മൈവായമയം ശംഭുഃ ആത്മൈവേദമിദം ജഗത് .
ആത്മൈവായമയം ബ്രഹ്മാ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.46..

ആത്മൈവായമയം സൂര്യ ആത്മൈവേദമിദം ജഡം .
ആത്മൈവേദമിദം ധ്യാനമാത്മൈവേദമിദം ഫലം .. 13.47..

ആത്മൈവായമയം യോഗഃ സർവമാത്മമയം ജഗത് .
സർവമാത്മമയം ഭൂതം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.48..

സർവമാത്മമയം ഭാവി സർവമാത്മമയം ഗുരുഃ .
സർവമാത്മമയം ശിഷ്യ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.49..

സർവമാത്മമയം ദേവഃ സർവമാത്മമയം ഫലം .
സർവമാത്മമയം ലക്ഷ്യം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.50..

സർവമാത്മമയം തീർഥം സർവമാത്മമയം സ്വയം .
സർവമാത്മമയം മോക്ഷം ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.51..

സർവമാത്മമയം കാമം സർവമാത്മമയം ക്രിയാ .
സർവമാത്മമയം ക്രോധഃ ആത്മനോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.52..

സർവമാത്മമയം വിദ്യാ സർവമാത്മമയം ദിശഃ .
സർവമാത്മമയം ലോഭഃ ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.53..

സർവമാത്മമയം മോഹഃ സർവമാത്മമയം ഭയം .
സർവമാത്മമയം ചിന്താ ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.54..

സർവമാത്മമയം ധൈര്യം സർവമാത്മമയം ധ്രുവം .
സർവമാത്മമയം സത്യം ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.55..

സർവമാത്മമയം ബോധം സർവമാത്മമയം ദൃഢം .
സർവമാത്മമയം മേയം ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.56..

സർവമാത്മമയം ഗുഹ്യം സർവമാത്മമയം ശുഭം .
സർവമാത്മമയം ശുദ്ധം ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.57..

സർവമാത്മമയം സർവം സത്യമാത്മാ സദാത്മകഃ .
പൂർണമാത്മാ ക്ഷയം ചാത്മാ പരമാത്മാ പരാത്പരഃ .. 13.58..

ഇതോ്പ്യാത്മാ തതോ്പ്യാത്മാ ഹ്യാത്മൈവാത്മാ തതസ്തതഃ .
സർവമാത്മമയം സത്യം ആത്മനോ്ന്യന്ന കിഞ്ചന .. 13.59..

സർവമാത്മസ്വരൂപം ഹി ദൃശ്യാദൃശ്യം ചരാചരം .
സർവമാത്മമയം ശ്രുത്വാ മുക്തിമാപ്നോതി മാനവഃ .. 13.60..

സ്വതന്ത്രശക്തിർഭഗവാനുമാധവോ വിചിത്രകായാത്മകജാഗ്രതസ്യ .
സുകാരണം കാര്യപരമ്പരാഭിഃ സ ഏവ മായാവിതതോ്വ്യയാത്മാ ..
13.61..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
സർവമാത്മപ്രകരണം നാമ ത്രയോദശോ്ധ്യായഃ ..

ഓം

****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
22.7.2024